

Informace k pravidlům původu zboží k Dohodě mezi EU a Japonskem

Pravidla původu zboží jsou obsažena v **Kapitole 3 Dohody mezi EU a Japonskem** (dále jen „**PPZ**“). V těchto nových PPZ jsou některé odlišnosti oproti doposud používaným pravidlům původu zboží s jinými zeměmi. Zde jsou uvedeny některé z nich.

1. **Definice** – čl. 3.1 PPZ - upravuje se zde pojem „vývozce“ a „dovozce“.
2. **Akumulace** (kumulace) – čl. 3.5 PPZ umožňuje tyto typy:
 - *bilaterální* – při určení původu zboží jsou jako původní považovány materiály druhé strany Dohody (běžný typ kumulace používaný i v pravidlech původu u jiných zemí).
 - *plná kumulace* – jedná se o možnost využití/započítání výrobních operací uskutečněných na nepůvodním materiálu v druhé straně Dohody při určení původu zboží. Pro tyto účely se používá *příloha 3-C PPZ – informace od dodavatele*, kde je uvedeno co příslušná informace má obsahovat. Není stanovena forma informace, pouze její obsah. Informace od dodavatele se může vztahovat na jednu zásilku nebo více zásilek pro stejné materiály dodané do 12 měsíců ode dne poskytnutí informace.
3. **Odchytky** (všeobecná hodnotová tolerance) – čl. 3.6 PPZ nám říká, že nepůvodní materiály použité při výrobě, které nesplňují podmínky/kritéria stanovené v příloze 3-B PPZ, mohou být použity při výrobě, jestliže celková hodnota těchto nepůvodních materiálů nepřesahuje 10 % ceny produktu ze závodu (EXW) nebo ceny FOB (vyplaceně na palubu lodi). Použitím odchytky nesmí být překročen žádný procentní podíl nejvyšší přípustné hodnoty nepůvodních materiálů uvedených v podmínkách/kritériích přílohy 3-B PPZ.

Odchytky pro textilní a oděvní výrobky kapitol 50 až 63 HS nejsou stanoveny v čl. 3.6 PPZ, ale v příloze 3-A PPZ.
4. **Žádost o preferenční sazební zacházení** – čl. 3.16 PPZ stanovuje, že žádat o preferenční sazební zacházení lze na základě „*Deklarace o původu*“ nebo „*Informovanosti dovozce*“. Prokazuje se preferenční původ zboží Evropská unie nebo Japonsko a dle Dohody nárok na preferenční zacházení v zemi dovozu je na původní zboží druhé strany.

Dovozce:
 - odpovídá za správnost,
 - uvádí v dovozním celním prohlášení podklad, na základě kterého žádá (formou kódů certifikátů TARIC – U110, U111, U112),
 - uchovává deklaraci o původu a na žádost celních orgánů předkládá její kopii.
5. **Prokazování původu zboží** se provádí na základě:
 - **Deklarace o původu** – čl. 3.17 a příloha 3-D PPZ
 - vyhotovuje se na faktuře nebo jiném obchodním dokladu,
 - nemá být vyhotovena na samostatném papíru, ale na obchodním dokladu nebo dokumentu, na který se faktura nebo jiný obchodní dokument odvolává,

- pokud je faktura třetí strany, pak se pro vyhotovení deklarace o původu využívá jiný obchodní doklad (např. packing list)¹,
- vyhotovuje se v jedné z jazykových verzí uvedených v příloze 3 – D PPZ,
- dostatečně podrobně popisuje zboží tak, aby je bylo možné ztotožnit,
- **musí** se uvádět kód kritéria původu uvedený v příloze 3 – D PPZ, pokud je v deklaraci o původu uvedeno více druhů zboží, musí být jednoznačně identifikovatelné, které kritérium u kterého zboží bylo použito,
- **nemusí být podepsána vývozcem**,
- má platnost 12 měsíců od vyhotovení,
- **není stanovena dodatečná deklarace o původu**, deklarace o původu musí být pouze vyhotovena v době platnosti Dohody (po 1. 2. 2019 včetně) a před datem podání žádosti o preferenční zacházení,
- *na zboží v rozloženém stavu se může vyhotovit jedna deklarace o původu,*
- *vyhotovuje se na jednu zásilku nebo více zásilek:*
 - ✓ **Deklarace o původu na jednu zásilku - jednorázová deklarace** - dovozce uvede do dovozního celního prohlášení kód certifikátu TARIC U110.
 - nebo
 - ✓ **Deklarace o původu na více zásilek - dlouhodobá deklarace** (nelze využívat pro pokazování zpětně/dodatečně), dovozce uvede do dovozního celního prohlášení kód certifikátu TARIC U111 a vztahuje se na:
 - totožné zboží,
 - zásilky dovezené ve lhůtě stanovené v deklaraci o původu (max. 12 měsíců),
 - vývozce z EU uvádí do deklarace o původu své číslo registrovaného vývozce (REX),
 - datum vystavení by měl být nejpozději v den zahájení období, na které se vztahuje,
 - **dlouhodobá deklarace o původu na více zásilek lze v rámci Dohody mezi EU a Japonskem uplatňovat jak na straně EU, tak na straně Japonska.**
- **Při vystavování Deklarace o původu na straně EU** vývozcí využívají:
 - ✓ **systém registrovaných vývozců (REX)** - tzn., že vývozci u zásilek nad hodnotu 6 000 EUR původního zboží musí do deklarace o původu uvádět své číslo registrovaného vývozce. U zásilek do hodnoty 6 000 EUR původního zboží nemusí být vývozce registrovaným vývozcem, pak zůstane příslušné pole v deklaraci o původu prázdné,
 - ✓ pokud je vývozce v systému REX již registrován (má přidělené číslo REX), nemusí se do systému REX znovu registrovat s ohledem na vstup nové Dohody v platnost,

¹ V překladu „Pravidel původu a postupů stanovení původu“ z anglického do českého jazyka došlo k chybě v Článku 3.17 (Deklarace o původu), odstavec 3. Chybně je uvedeno „...“, že **deklarace** byla vydána ve třetí zemi.“. Správný překlad je „...“, že **faktura** byla vydána ve třetí zemi.“ („...that an invoice was issued in a third country.“).

- ✓ registrace EU vývozce do systému REX je platná na celém celním území Unie. To znamená, že číslo REX může vývozce použít k vývozu výrobků z různých členských států, tedy nejen z toho členského státu, kde bylo číslo REX přiděleno,
 - ✓ pokud vývozce není v systému REX registrován, je nutné [podat žádost](#) u místně příslušného celního úřadu. Žádost v ČR je možné podat i formou elektronického formuláře, který je dostupný na internetových stránkách CS ([zde](#)),
 - ✓ deklarace o původu nemusí být vlastnoručně podepsána.
- **Při vystavování Deklarace o původu na straně Japonska** vývozci využívají:
- ✓ do deklarace o původu uvádějí své japonské identifikační číslo (*JCN - Japan Corporate Number*). JCN je 13-místné číslo, které lze ověřit na stránkách National Tax Agency Japan (<http://www.houjin-bangou.nta.go.jp/en/>),
 - ✓ na rozdíl od EU, v Japonsku není pro uvádění JCN žádný hodnotový limit,
 - ✓ příslušné pole v deklaraci o původu zůstane prázdné v případě, že vývozce ještě neobdržel JCN, nebo pokud se jedná o neobchodní zboží,
 - ✓ deklarace o původu nemusí být vlastnoručně podepsána.
- **Informovanost dovozce** – čl. 3.18 PPZ
 - jedná se o žádost o preferenční sazební zacházení na základě předložení podkladů/informací, že zboží je původní a splňuje podmínky stanovené PPZ,
 - uplatňuje dovozce, který má k dispozici (ve vlastnictví) podklady/informace od vývozce (fyzicky nebo přímým přístupem v jeho informačním systému, atd.), na základě kterých lze spolehlivě ověřit a prokázat, že zboží splňuje příslušné podmínky pro získání preferenčního původu stanovené PPZ,
 - dovozce, který používá informovanosti dovozce, nemusí být registrován v systému REX,
 - do dovozního celního prohlášení dovozce uvede kód certifikátu TARIC **U112**,
 - celní orgány mohou požádat o doplňující informace včetně specifické dokumentace a informací.

6. **Požadavky na vedení záznamů** – čl. 3.19 PPZ - (uchování podkladů)

- **dovozce** uchovává po dobu minimálně **tří let** po dovozu zboží deklaraci o původu nebo v případě informovanosti dovozce všechny podpůrné dokumenty prokazující původ zboží,
- **vývozce** uchovává po dobu nejméně **čtyř let** od vyhotovení deklarace o původu její kopii a všechny podpůrné dokumenty prokazující původ zboží,
- u dlouhodobé deklarace o původu lhůta začíná po datu ukončení období uvedeného v deklaraci o původu,
- uchování podkladů může být i v elektronické podobě.

7. **Malé zásilky a výjimky** – čl. 3. 20 PPZ - od prokazování původu je osvobozeno neobchodní zboží, stačí pouhé prohlášení, neexistují-li žádné pochybnosti:

- při dovozu do EU – drobné zásilky do 500 EUR a zavazadla cestujících do 1 200 EUR,
 - při dovozu do JP – do 100 000 JPY nebo částku, kterou JP stanoví.
8. **Ověření** – čl. 3.21 a 3.24 PPZ - poskytnutí informace o původu a určení původu zboží dle tohoto článku na základě žádosti celních orgánů dovozce poskytne do tří měsíců.
9. **Správní spolupráce** – čl. 3.22 a 3.24 PPZ - doba následné verifikace v rámci celních orgánů je do 10 měsíců po datu žádosti.
10. **Navracení cla, odkladu cla a pozastavení cla (Drawback)** – zde není.
11. **Přechodné období pro produkty v režimu tranzitu nebo uskladnění** – čl. 3.29 PPZ
 Preferenční zacházení lze uplatnit i na zboží nacházející se v době vstupu Dohody v platnost (1. 2. 2019) v režimu tranzitu nebo uskladnění (pod celním dohledem) nejdéle do 12 měsíců od vstupu Dohody v platnost. Tzn., že:
- se jedná o zboží propuštěné do volného oběhu po datu vstupu Dohody v platnost,
 - je předložen důkaz původu vystavený po datu vstupu Dohody v platnost (platný důkaz původu musí být vydán před podáním žádosti o preferenční zacházení),
 - žádost o preferenční zacházení je podána do 12 měsíců od vstupu Dohody v platnost,
 - datum vývozu zboží nerozhoduje.
12. **Přeposílání zásilek – výměna důkazu původu – náhradní doklad o původu v rámci EU**
 PPZ nemají ustanovení týkající se výměny důkazu původu. Pro výměnu důkazu původu se použije čl. 69 odst. 2 IA (v platném znění), který upravuje nahrazení/výměnu vydaných dokladů o preferenčním původu.
13. **Příloha 3-B PPZ** (specifická pravidla původu) - obsahuje kritéria pravidel původu, ve kterých jsou odlišnosti oproti pravidlům původu u jiných zemí.
 Při určování původu zboží se zde používá nejen cena zboží ze závodu (EXW), ale nově i FOB cena (vyplaceně na palubu lodi). Při určení původu je možné si vybrat, jaká cena se použije.
14. **Dodatek 3-B-1 PPZ** - jsou zde po přechodnou dobu nastaveny specifická kritéria pro určení původu u některých druhů zboží.